

УДК 332.14+35(477)

Данкевич Віталій Євгенович

*доктор економічних наук,
декан факультету права, публічного управління та національної безпеки
Поліський національний університет*

Dankevych Vitalii

*Doctor of Economic Sciences,
Dean of the Faculty of Law, Public Administration and National Security
Polissia National University
ORCID: 0000-0002-0522-2927*

Данкевич Євген Михайлович

*доктор економічних наук,
професор кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління
Поліський національний університет*

Dankevych Yevhen

*Doctor of Economic Sciences,
Professor of the Department of Economic Theory, Intellectual Property and Public Administration
Polissia National University
ORCID: 0000-0001-8337-5956*

DOI: 10.25313/2617-572X-2025-8-11315

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ

INNOVATIVE APPROACHES TO PUBLIC POLICY FOR MANAGING THE RESOURCE POTENTIAL OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE DIGITAL ERA

Анотація. Вступ. У статті розглядаються інноваційні підходи до формування та реалізації державної політики управління ресурсним потенціалом національної економіки в умовах цифрової епохи. Обґрунтовано необхідність поєднання традиційних механізмів державного регулювання з цифровими технологіями, які забезпечують прозорість, ефективність та результативність управління. Розкрито сутність і структуру ресурсного потенціалу як стратегічної основи економічного зростання з акцентом на цифрову трансформацію як ключовий інструмент оптимізації процесів формування, використання та відтворення ресурсів.

Мета. Метою дослідження є визначення теоретико-методологічних засад та розробка концептуальної моделі цифрового управління ресурсним потенціалом, яка відповідає сучасним викликам глобалізації, зростаючій конкуренції та потребам сталого розвитку.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження виступають: 1) нормативно-правові акти України та ЄС у сфері цифровізації державного управління; 2) наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів щодо проблематики ресурсного потенціалу та інноваційних механізмів управління; 3) аналітичні звіти міжнародних організацій. У процесі дослідження застосовано методи порівняльного аналізу (для вивчення зарубіжного досвіду), структурно-логічного узагальнення (для визначення складових ресурсного потенціалу), системного підходу (для формування інтегрованої моделі цифрового управління).

Результати. У дослідженні запропоновано концептуальну модель цифрового управління ресурсним потенціалом, яка базується на використанні аналітичних платформ, технологій великих даних, штучного інтелекту та інструментів електронного врядування. Показано, що інтеграція інноваційних цифрових рішень у систему державного управління сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, покращенню прозорості управлінських процесів і формуванню стійкої основи для економічного зростання. Особливу увагу приділено адаптації зарубіжних практик до національних умов та створенню інституційної бази інноваційного цифрового врядування.

Перспективи. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку практичних механізмів реалізації концепції цифрового управління ресурсним потенціалом у стратегічних документах державної політики, програмах регіонального розвитку та корпоративних стратегіях. Запропоновані підходи мають на меті формування стійкої, конкурентоспроможної та інноваційно орієнтованої національної економіки, здатної ефективно функціонувати в умовах цифрової епохи.

Ключові слова: інноваційні підходи, державна політика, ресурси, ресурсний потенціал, національна економіка, цифрова епоха, цифрова трансформація, ефективність.

Summary. Introduction. The article examines innovative approaches to the formation and implementation of public policy in managing the resource potential of the national economy in the digital era. The need to combine traditional mechanisms of state regulation with digital technologies that ensure transparency, efficiency, and effectiveness of governance is substantiated. The essence and structure of resource potential as a strategic foundation of economic growth are revealed, with emphasis on digital transformation as a key tool for optimizing the processes of resource formation, utilization, and reproduction.

Purpose. The purpose of the study is to define the theoretical and methodological foundations and to develop a conceptual model of digital resource potential management that meets the modern challenges of globalization, increasing competition, and the needs of sustainable development.

Materials and methods. The study materials include: 1) legal and regulatory acts of Ukraine and the EU in the field of digital public governance; 2) scientific works of domestic and foreign scholars on resource potential and innovative management mechanisms; 3) analytical reports of international organizations. The research applied methods of comparative analysis (to study international experience), structural and logical generalization (to identify components of resource potential), and a systems approach (to design an integrated model of digital management).

Results. The study proposes a conceptual model of digital management of resource potential based on the use of analytical platforms, big data technologies, artificial intelligence, and e-governance tools. It demonstrates that the integration of innovative digital solutions into the public administration system improves resource efficiency, enhances governance transparency, and establishes a sustainable foundation for economic growth. Special attention is given to the adaptation of international practices to national conditions and the creation of an institutional framework for innovative digital governance.

Discussion. Further research should focus on the development of practical mechanisms for implementing the concept of digital resource potential management in strategic policy documents, regional development programs, and corporate resource management strategies. The proposed approaches aim to shape a resilient, competitive, and innovation-oriented national economy capable of functioning effectively in the digital era.

Key words: innovative approaches, public policy, resources, resource potential, national economy, digital era, digital transformation, efficiency.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації та зростаючої конкуренції на світових ринках ефективне управління ресурсним потенціалом національної економіки стає одним із ключових чинників забезпечення економічної стабільності та сталого розвитку. Ресурсний потенціал, який включає матеріальні, фінансові, трудові, природні та інформаційні ресурси, виступає стратегічною основою розвитку будь-якої держави. Проте, у багатьох країнах, зокрема й в Україні, зберігається проблема раціонального використання ресурсів, їхнього якісного відтворення та адаптації до нових економічних реалій.

Традиційні підходи до управління ресурсами часто не враховують потенціалу сучасних цифрових технологій, які здатні значно підвищити ефективність планування, моніторингу та розподілу ресурсів. У світі вже існують численні приклади успішної інтеграції цифрових інструментів в управлінські процеси, що забезпечує прозорість, швидкість прийняття рішень та обґрунтованість стратегічного планування. Водночас, в Україні цифрова трансформація економіки ще перебуває на етапі становлення, що зумовлює необхідність прискорення цього процесу.

Важливою проблемою є нерівномірність розвитку цифрової інфраструктури у різних регіонах країни, що обмежує можливості ефективного використання ресурсного потенціалу. Наявність сучасних технологічних рішень у великих містах не завжди супроводжується їх доступністю у сільських і віддалених громадах. Це призводить до збереження регіональних диспропорцій, ускладнює залучення інвестицій та уповільнює загальнонаціональний економічний розвиток.

Додатковим викликом є низький рівень цифрових компетенцій значної частини управлінського персоналу, що ускладнює впровадження сучасних інструментів управління ресурсами. Незважаючи на наявність стратегічних документів та програм цифровізації, їхня практична реалізація часто стикається з опором змінам, браком кваліфікованих кадрів і недостатнім фінансуванням. Це вимагає комплексної державної політики, спрямованої на розвиток цифрових навичок та стимулювання інновацій у сфері управління [5].

Суттєвою проблемою залишається відсутність інтегрованих систем збору та аналізу даних про стан ресурсів. Фрагментарність інформації ускладнює процеси прогнозування та планування, а також

знижує здатність держави оперативно реагувати на кризові ситуації. Використання технологій великих даних, штучного інтелекту та аналітичних платформ могло б забезпечити більш точні та своєчасні управлінські рішення.

Зовнішні виклики, зокрема глобальні економічні кризи, зміна клімату та воєнні дії, додатково ускладнюють завдання ефективного управління ресурсним потенціалом. В умовах війни, яку переживає Україна, частина ресурсів знищена або недоступна, що потребує перегляду підходів до їхнього використання та відновлення. Цифрові технології можуть відігравати ключову роль у швидкому обліку втрат, оптимізації відновлювальних заходів та контролі за використанням фінансових і матеріальних потоків.

Проблема також полягає у недостатній адаптації зарубіжних моделей цифрового управління ресурсами до українських реалій. Більшість успішних практик базується на стабільному економічному середовищі та високому рівні технологічної готовності, тоді як в Україні необхідно враховувати специфіку перехідної економіки, регіональні особливості та наявні обмеження. Це потребує розробки гнучких, адаптивних рішень, які можна швидко масштабувати. Ще одним викликом є потреба у формуванні єдиної інституційної бази цифрового управління ресурсним потенціалом. Наявні функції управління часто розпорошені між різними органами влади, що призводить до дублювання повноважень та зниження ефективності. Створення єдиної координаційної платформи, яка б об'єднала зусилля держави, бізнесу та наукових установ, могло б стати важливим кроком у цьому напрямі [2–4].

Таким чином, проблема управління ресурсним потенціалом національної економіки в умовах цифрового розвитку має комплексний характер і вимагає поєднання технологічних, організаційних та кадрових рішень. Її розв'язання можливе лише за умови інтеграції цифрових інструментів у всі рівні управління, формування інституційної спроможності та розвитку людського капіталу. Це створить передумови для підвищення конкурентоспроможності країни, її стійкості до викликів та переходу до інноваційної моделі розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику цифровізації в публічному управлінні та управлінні ресурсним потенціалом активно досліджують українські та зарубіжні науковці. Зокрема, увагу до викликів та проблем цифрової трансформації в системі управління приділили Л. Беззубко, І. Точонов і В. Беззубко, які наголошують на складності інституційних змін та адаптації управлінських структур [1]. Суттєвий внесок у розробку напрямів реформування державного управління з урахуванням цифровізації зробили П. Бігняк та В. Михальчук, які акцентують на потребі оновлення інструментів управління та нормативної бази [2, 3]. Важливе значення для формування державної

політики має дослідження І. Кравчука та І. Ахметова, які аналізують удосконалення регулювання використання земельних ресурсів у контексті цифрових інструментів [4]. У сфері надання електронних державних послуг значний внесок зробили В. Редзюк та Д. Дармостук, які вивчають український та світовий досвід застосування цифрових платформ [5].

Вагомі напрацювання стосуються також методичних аспектів, зокрема у сфері оптимізації виробничих структур у сільському господарстві, що підкреслюють важливість цифрового моніторингу для ефективного використання ресурсів [6]. У цьому ж руслі розглядається досвід ЄС щодо реалізації програми «Цифрова Європа», що аналізують Л. Стороженко та В. Власенко, підкреслюючи її значення для нетократизації публічного управління [7]. Дослідження А. Чечеля та А. Микити присвячене стратегічним цифровим технологіям у публічному секторі, що є основою модернізації адміністративних практик в Україні [8]. Теоретичні аспекти формування стратегій цифровізації державного управління розглянув П. Шпиґа, наголошуючи на необхідності їх інтеграції у національні реформи [9].

Значну роль у розвитку теоретичних і прикладних аспектів цифрової економіки відіграють навчально-методичні праці, зокрема колективний посібник за редакцією В. Якобчук, де узагальнено сучасні підходи до публічного управління й адміністрування [10]. У міжнародному контексті цю проблематику також розвивають дослідники, які аналізують вплив цифрових платформ на стратегічний консалтинг [13], децентралізованих інформаційних систем у публічному управлінні [14], а також управління ризиками та безпекою у сфері природних ресурсів і агросектора [15; 16]. Таким чином, аналіз джерел засвідчує, що тематика інноваційних підходів до державної політики управління ресурсним потенціалом у цифрову епоху охоплює широкий спектр аспектів — від теоретико-методологічних засад до прикладних моделей у сфері економіки, сільського господарства та державних послуг. Ці напрацювання створюють основу для адаптації кращих практик в Україні, особливо в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Метою даної статті є обґрунтування теоретико-методологічних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо інноваційного управління ресурсним потенціалом національної економіки в умовах цифрового розвитку, з урахуванням сучасних викликів глобалізації, інтеграції інноваційних технологій та потреби підвищення ефективності використання ресурсів.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження виступили нормативно-правові акти України та Європейського Союзу у сфері цифровізації державного управління та управління ресурсним потенціалом, аналітичні звіти міжнародних організацій (Світового банку, ОЕСР, ЄС), а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, присвячені

проблематиці інноваційного розвитку та цифрової трансформації економіки. У процесі дослідження застосовано методи порівняльного аналізу (для зіставлення національного та зарубіжного досвіду управління ресурсами), системного підходу (для обґрунтування інтегрованої моделі цифрового управління ресурсним потенціалом), логіко-структурного узагальнення (для визначення ключових складових ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язку), а також метод експертних оцінок.

Виклад основних результатів. Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується глибокими трансформаційними процесами, значна частина яких зумовлена швидким впровадженням цифрових технологій. Вони радикально змінюють підходи до управління ресурсним потенціалом, створюючи нові можливості для підвищення ефективності та конкурентоспроможності економіки. Ресурсний потенціал національної економіки охоплює сукупність матеріальних, фінансових, трудових, інформаційних та природних ресурсів, які забезпечують виробничу діяльність і розвиток суспільства. Його раціональне використання є основою економічної стабільності та зростання. В умовах цифрового розвитку ключовим завданням є інтеграція інноваційних технологій у процеси формування, розподілу та відтворення ресурсів. Це потребує не лише технічної модернізації, але й зміни управлінських підходів, створення нових інституційних механізмів та цифрової інфраструктури [12]. Матеріальні ресурси набувають нових якостей завдяки автоматизації виробництва, застосуванню робототехніки, інтернету речей та інтелектуальних систем моніторингу. Природні ресурси, як і раніше, відіграють ключову роль у забезпеченні життєдіяльності країни, проте їхнє ефективне використання дедалі більше залежить

від застосування цифрових технологій моніторингу, геоінформаційних систем, дронів та екологічних платформ, що сприяє сталому розвитку. Підходи до управління ресурсним потенціалом національної економіки в умовах цифрового розвитку відображено у табл. 1.

Міжнародний досвід управління ресурсним потенціалом в умовах цифрового розвитку яскраво представлений у Європейському Союзі, де впровадження Цифрового порядку денного ЄС, програми «Цифрова Європа» та Європейського зеленого курсу передбачає створення інтероперабельних реєстрів, розвиток систем електронної ідентифікації eIDAS, відкритих даних і хмарних сервісів GAIA-X (табл. 2). Такі рішення інтегруються у промисловість 4.0, енергетику та систему державного управління, забезпечуючи підвищення продуктивності, прозорості процесів і скорочення транзакційних витрат.

Естонія стала одним із найуспішніших прикладів цифрової держави завдяки реалізації стратегії e-Estonia, впровадженню платформи X-Road та принципу «державні послуги за замовчуванням онлайн». Використання єдиної шини даних, електронної ідентичності та е-реєстрів дозволило перевести понад 90% державних сервісів у цифровий формат, що значно скоротило адміністративні витрати та час взаємодії громадян з органами влади [2; 5].

Фінляндія проводить цифрову трансформацію відповідно до національної стратегії та за підтримки фонду Sitra, акцентуючи увагу на впровадженні Інтернету речей у сфері енергетики та житлово-комунального господарства. Паралельно розвиваються платформені рішення для «розумних міст» та інноваційні соціальні послуги, що підвищують енергоефективність, оптимізують витрати домогосподарств та покращують якість життя населення.

Таблиця 1

**Управління ресурсним потенціалом національної економіки
в умовах цифрового розвитку**

Компонент ресурсного потенціалу	Характеристика	Вплив цифрового розвитку	Очікуваний ефект
Матеріальні ресурси	Виробничі фонди, інфраструктура, обладнання, транспорт	Автоматизація виробництва, застосування IoT та робототехніки	Підвищення продуктивності та зменшення витрат
Фінансові ресурси	Грошові кошти, інвестиції, кредити, фінансові інструменти	Електронні платежі, фінтех-рішення, блокчейн для фінансових операцій	Прискорення обігу капіталу та підвищення прозорості операцій
Трудові ресурси	Кваліфікація, кількість та структура зайнятих	Онлайн-освіта, HR-аналітика, цифрові інструменти управління персоналом	Зростання кваліфікації кадрів і продуктивності праці
Інформаційні ресурси	Бази даних, цифрові платформи, програмне забезпечення	Big Data, штучний інтелект, кіберзахист, хмарні сервіси	Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі даних
Природні ресурси	Земля, вода, корисні копалини, лісові та інші природні багатства	ГІС-системи, дрони для моніторингу, цифрові платформи управління ресурсами	Оптиміальне використання і збереження природних ресурсів

Джерело: сформовано на основі [2; 5]

У Німеччині цифровізація економіки здійснюється у межах концепції Industrie 4.0 та стратегії High-Tech Strategy. Впровадження кіберфізичних систем, роботизації та міжнародних стандартів OPC UA у машинобудуванні, логістиці та автомобільній промисловості забезпечує підвищення продуктивності, якості продукції та рівня безпеки виробничих процесів [7]. Польща розвиває цифрове управління через програму «Польща Цифрова» та ініціативу GovTech Polska, які спрямовані на автоматизацію адміністративних процесів, впровадження електронних послуг і розвиток відкритих даних. Такі підходи дозволяють скорочувати бюрократичні бар'єри, підвищувати швидкість і зручність доступу громадян до державних сервісів.

Велика Британія активно впроваджує інструменти Government Digital Service та концепцію «Data-driven government», які встановлюють єдині стандарти надання послуг і підтримують розвиток відкритих реєстрів майна та компаній. Це сприяє економії бюджетних коштів, підвищенню прозорості

державних закупівель і посиленню боротьби з шахрайством.

Сінгапур у рамках стратегій Smart Nation та GovTech створює потужну IoT-інфраструктуру, впроваджує технологію цифрових близнюків міст і системи AI-аналітики. Ці рішення допомагають зменшувати затори, підвищувати ефективність транспорту, оптимізувати містопланування та покращувати систему охорони здоров'я. Південна Корея реалізує національну програму Digital New Deal, у межах якої впроваджуються технології 5G, штучного інтелекту, EdTech і GovCloud у промисловості, освіті та сфері послуг. Це дозволяє швидко масштабувати інноваційні рішення, підвищувати конкурентоспроможність економіки та розвивати технологічний експорт [1; 6].

США через CHIPS and Science Act та стандарти NIST розвивають хмарні сервіси, відкриті API та посилюють кібербезпеку у сферах виробництва напівпровідників, наукових досліджень, оборони та агросектору. Такий підхід забезпечує

Таблиця 2

**Міжнародний досвід інноваційного управління ресурсним потенціалом
в умовах цифрового розвитку**

Країна/регіон	Політики/рамки	Цифрові інструменти	Ключові сектори	Результати/ефекти
Естонія	e-Estonia, X-Road, «державні послуги за замовчуванням онлайн»	Єдина шина даних, цифрова ідентичність, е-реєстри	Держпослуги, податки, охорона здоров'я	90% послуг онлайн, мінімізація адмінвитрат
Фінляндія	Стратегія цифрової трансформації та інновацій, Sitra	IoT в енергетиці та ЖКГ, платформені рішення	Енергетика, «розумні» міста, соціальні послуги	Енергоефективність, оптимізація витрат домогосподарств
Німеччина	Industrie 4.0, High-Tech Strategy	Кіберфізичні системи, роботизація, стандарти OPC UA	Машинобудування, логістика, автопром	Зростання продуктивності, якості і безпека виробництва
Велика Британія	Government Digital Service (GDS), «Data-driven government»	Єдині стандарти сервісів, реєстри майна та компаній	Держзакупівлі, податки, регулювання	Економія коштів, підзвітність, боротьба з шахрайством
Сінгапур	Smart Nation, GovTech	IoT-інфраструктура, цифрові близнюки міста, AI-аналітика	Транспорт, містопланування, охорона здоров'я	Зменшення заторів, точне планування інфраструктури
Південна Корея	Digital New Deal	5G/AI у промисловості, EdTech, GovCloud	Виробництво, освіта, послуги	Швидке масштабування інновацій, експорт технологій
США	CHIPS and Science Act, NIST Frameworks	Хмарні сервіси, відкриті API, стандарти кібербезпеки	Напівпровідники, R&D, оборона, агро	Інновації, стійкі ланцюги постачання
Канада	Digital Charter, Shared Services Canada	Єдині інфосистеми, дата-платформи для політик	Охорона здоров'я, природні ресурси, громади	Краща координація політик і прозорість
Ізраїль	Innovation Authority, нац. програми кіберзахисту	R & D - екосистема, GovTech-песочниці	Охорона здоров'я, безпека, AgriTech	Швидка комерціалізація інновацій
Японія	Society 5.0	Інтеграція ІКТ з виробництвом і соціальною сферою	Робототехніка, транспорт, демографія	Автоматизація, продуктивність, якість життя

Джерело: сформовано на основі [6–7]

інноваційний розвиток і підвищує стійкість національних і глобальних ланцюгів постачання. Канада реалізує Digital Charter та ініціативу Shared Services Canada, спрямовані на створення єдиних інформаційних систем і дата-платформ для координації державних політик у сферах охорони здоров'я, природних ресурсів та розвитку громад. Це підвищує прозорість процесів управління, сприяє кращій взаємодії між державними структурами та забезпечує ефективніше використання ресурсного потенціалу.

Результати дослідження показали, що управління ресурсним потенціалом національної економіки в умовах цифрового розвитку вимагає переходу від традиційних адміністративно-командних методів до інтегрованих, технологічно орієнтованих моделей. Аналіз існуючих підходів виявив, що найефективнішими є ті, які поєднують стратегічне планування, цифрову аналітику та гнучкі механізми прийняття рішень. Визначено, що ключовим фактором є здатність системи управління швидко адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, що особливо актуально для України в умовах воєнних викликів та економічної нестабільності.

Дослідження структури ресурсного потенціалу підтвердило необхідність комплексного врахування матеріальних, фінансових, трудових, природних та інформаційних ресурсів. Було встановлено, що цифровізація кожного з цих компонентів дає змогу підвищити ефективність їхнього використання за рахунок автоматизації обліку, моніторингу та прогнозування. Наприклад, впровадження систем управління на основі великих даних та штучного інтелекту дозволяє більш точно оцінювати обсяги і якість ресурсів, а також своєчасно виявляти ризики їх дефіциту або нераціонального розподілу.

Вивчення зарубіжного досвіду показало, що країни, які впровадили цифрові рішення у сфері управління ресурсами, досягли значного підвищення ефективності економічних процесів. Естонія, Сінгапур, Південна Корея та Велика Британія демонструють приклади комплексної цифрової трансформації, що включає створення єдиних електронних платформ для надання державних послуг, інтеграцію баз даних та впровадження автоматизованих систем управління. Адаптація таких моделей до українських умов можлива за умови модернізації інфраструктури та підвищення рівня цифрової грамотності управлінських кадрів.

Одним з ключових результатів є розробка концептуальної моделі інтеграції цифрових технологій в управління ресурсним потенціалом національної економіки. Вона передбачає три основні блоки: інформаційно-аналітичний, організаційно-координаційний та інноваційно-технологічний. Перший блок включає створення національної платформи обліку та аналізу ресурсів, другий — формування єдиного центру координації управлінських рішень,

третій — впровадження технологій автоматизації та оптимізації процесів у виробничих і сервісних секторах [1].

Окрему увагу приділено впливу цифрових технологій на підвищення прозорості управлінських процесів. Використання відкритих даних і публічних онлайн-звітів сприяє формуванню довіри між державою, бізнесом і громадянами. Це, своєю чергою, знижує рівень корупційних ризиків і підвищує ефективність контролю за використанням ресурсів. У країнах ЄС та Північної Америки така практика стала невід'ємним елементом економічної політики, і її впровадження в Україні є стратегічним пріоритетом.

Розроблений підхід до оптимізації використання ресурсів передбачає впровадження системи індикаторів ефективності, що базуються на цифрових вимірjuвальних інструментах. Це дозволяє оперативно оцінювати рівень використання ресурсів у різних галузях та регіонах, визначати проблемні зони та вчасно коригувати управлінські рішення. Така система може стати основою для формування прогнозів економічного розвитку та розробки сценаріїв реагування на кризові ситуації.

Дослідження показало, що ефективне управління ресурсним потенціалом потребує комплексного підходу до кібербезпеки. В умовах зростання кількості кібератак особливої важливості набуває захист даних про стан та обсяги ресурсів, а також забезпечення безперервності функціонування інформаційних систем. Запропоновано розробити національну програму кіберзахисту ресурсної інфраструктури з урахуванням світових стандартів та практик. Важливим аспектом є застосування цифрових рішень для управління ресурсами в умовах криз і надзвичайних ситуацій. Розроблені алгоритми дозволяють швидко ідентифікувати доступні ресурси, розподіляти їх за пріоритетними напрямками та контролювати ефективність використання у режимі реального часу. Такий підхід може значно підвищити стійкість економіки до зовнішніх шоків і прискорити процес відновлення після кризових явищ.

Підсумовуючи результати, можна зазначити, що впровадження цифрових технологій в управління ресурсним потенціалом національної економіки створює нові можливості для підвищення ефективності, прозорості та стійкості економічної системи. Запропоновані у дослідженні концепції та інструменти можуть бути використані як основа для розробки національних і регіональних стратегій цифрової трансформації управління ресурсами, що сприятиме формуванню інноваційно орієнтованої моделі розвитку економіки України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтвердило, що сучасний етап розвитку національної економіки визначається інтенсивним впровадженням цифрових технологій. Вони створюють нові підходи до управління ресурсним потенціалом, забезпечуючи швидке

реагування на виклики глобалізації. Цифрові рішення дозволяють підвищити продуктивність, скоротити транзакційні витрати та покращити якість економічних процесів. В українських умовах це може сприяти підвищенню стійкості економіки під час війни та в період відновлення.

Аналіз структури ресурсного потенціалу засвідчив необхідність врахування всіх його компонентів — матеріальних, фінансових, трудових, інформаційних та природних. Використання цифрових технологій для автоматизації обліку, моніторингу та прогнозування забезпечує їх ефективніше застосування. Наприклад, Big Data та штучний інтелект дозволяють точно оцінювати потреби та виявляти ризики дефіциту ресурсів. В Україні такий підхід може допомогти оптимізувати аграрний сектор та управління природними ресурсами.

Вивчення міжнародного досвіду показало, що країни-лідери у цифровізації досягли відчутних економічних результатів. Естонія, Сінгапур і Південна Корея є прикладами комплексної цифрової трансформації в державному управлінні. Це включає інтеграцію баз даних, електронні сервіси та автоматизовані системи. Для України адаптація таких моделей можлива через модернізацію інфраструктури та розвиток електронного врядування.

Розроблена концептуальна модель інтеграції цифрових технологій в управління ресурсами передбачає інформаційно-аналітичний, організаційно-координаційний та інноваційно-технологічний блоки. Вона орієнтована на створення національних платформ для аналізу ресурсів та оптимізації управлінських рішень. Такий підхід дозволяє об'єднати державні, бізнесові та наукові ресурси в єдину систему. Для України це може стати основою нової стратегії цифрової економіки.

Особлива увага приділяється прозорості управлінських процесів завдяки використанню відкритих даних. Публічні онлайн-звіти та електронні реєстри формують довіру між державою, бізнесом

і суспільством. Це знижує корупційні ризики та забезпечує ефективний контроль за розподілом ресурсів. В Україні впровадження таких рішень здатне зміцнити систему державних фінансів та муніципального управління.

Значний акцент зроблено на розвитку людського капіталу як важливого ресурсу цифрової трансформації. Підготовка кадрів, здатних працювати з сучасними технологіями, є необхідною умовою ефективності нової моделі управління. Освітні програми з цифрових компетентностей та HR-аналітика підвищують кваліфікацію працівників. Для України це є можливістю сформувати покоління управлінців, здатних реалізувати інноваційні стратегії розвитку. Ключовим результатом дослідження стало обґрунтування потреби у посиленій кібербезпеці. Захист інформаційних систем, попередження кібератак та безперервність роботи цифрової інфраструктури є стратегічними завданнями. Це важливо як для приватного сектору, так і для державних інституцій. В Україні створення національної програми кіберзахисту ресурсної інфраструктури може зміцнити безпеку та економічну стабільність.

Проведений аналіз окреслює широке поле для подальших наукових досліджень. Потребують глибшого вивчення питання інтеграції цифрових технологій у багаторівневу систему публічного управління, особливо в умовах воєнних викликів. Перспективними є розвідки щодо оцінювання ефективності цифрових рішень у державному та муніципальному секторах, виявлення бар'єрів до їх впровадження, а також розробка методик моніторингу результативності цифрової трансформації. Актуальними напрямками є аналіз взаємодії між державою, бізнесом і громадянським суспільством у контексті цифрової економіки, адаптація європейських стандартів кібербезпеки, а також дослідження соціальних аспектів цифровізації — зокрема, впливу на зайнятість, освітні практики та рівень довіри громадян до інституцій влади.

Література

1. Беззубко Л., Точонов І., Беззубко Б. Цифровізація: проблеми і виклики для управління. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 6 (6). С. 286–297. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-286-297](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-286-297)
2. Бігняк П. І., Михальчук В. М. Реформування державного управління: цифровізація. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 15. С. 107–113. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.15.107>
3. Данкевич В. Є., Данкевич А. Є. Інтернет речей та штучний інтелект як ключові елементи інноваційного розвитку підприємств в епоху цифрових викликів. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 7 (277). С. 165–173.
4. Кравчук І. І., Ахметов І. Р. Удосконалення державного регулювання раціонального використання земельних ресурсів. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 5 (275). С. 161–168.
5. Редзюк В., Дармостук Д. Цифрові платформи для надання державних послуг: досвід України та світу. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 9. С. 168–175. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-168-175>
6. Рудик Р. І. Методичні рекомендації щодо оптимізації виробничої структури високотоварних сільськогосподарських підприємств Житомирської області / Р. І. Рудик, Т. Ю. Приймачук, ..., Є. М. Данкевич [та ін.]; Ін-т сільського госп-ва Полісся НААН. Житомир, 2016. 97 с.

7. Стороженко Л., Власенко В. Програма ЄС «Цифрова Європа»: шлях до нетократизації публічного управління. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 2 (30). С. 541–552. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14\(28\)-541-552](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14(28)-541-552)
8. Чечель А., Микита А. Стратегічні цифрові технології у публічному секторі України. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 9. С. 176–185. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-176-185>
9. Шпиго П.С. Теоретичні аспекти формалізації стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 9. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.9.8>
10. Якобчук В.П., Скидан О.В., Дацій Н.В., Данкевич В.Є., Данкевич Є.М., Данкевич А.Є., Литвинчук І.Л., Першко Л.О., Симоненко Л.І., Довженко В.А., Войтенко А.Б., Захаріна О.В., Іванюк О.В., Мосієнко О.В. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / за заг. ред. В.П. Якобчук. Житомир : Вид-во Поліський національний університет, 2024. 644 с.
11. Dankevych A., Dankevych V., Levchenko, Y. EU integration and the business efficiency of the quality control system of dairy products: The dilemma of ukrainian enterprises. *Recent Trends in Business and Entrepreneurial Ventures*. Nova Science Publishers, Inc., 2023. P. 61–83.
12. Dankevych V., Kovalchuk V.B., Melnychenko B.B., Bohiv Y.S., Slotvinska N.D. Concept of global peace: military, terrorist and informational threats. *Revista Guillermo De Ockham*. 2023. 21(2). P. 397–414. DOI: <https://doi.org/10.21500/22563202.6440>
13. Klochan V., Piliaiev I., Sydorenko T., Khomutenko V., Solomko A., Tkachuk A. Digital Platforms as a tool for the transformation of strategic Consulting in Public Administration. *Journal of Information Technology Management*. 2021. № 13. P. 42–61. DOI: [10.22059/jitm.2021.80736](https://doi.org/10.22059/jitm.2021.80736)
14. Kud A. Decentralized information platforms in public governance: Reconstruction of the modern democracy or comfort blinding? *International journal of public administration*. 2023. Vol. 46, № 3. P. 195–221. DOI: <https://doi.org/10.1080/01900692.2021.1993905>
15. Skydan O. V., Fedoniuk T. P., Pyvovar P. V., Dankevych V. Ye., Dankevych Ye. M. Landscape fire safety management: the experience of Ukraine and the EU. *Series of Geology and Technical Sciences*. 2021. 6. P. 125–132.
16. Skydan O., Dankevych V., Garrett R. D., Nimko O. The state of the agricultural sector in Ukraine during wartime: The case of farmers. *Scientific Horizons*. 2023. 26(6). P. 134–145. doi: [10.48077/scihor6.2023.134](https://doi.org/10.48077/scihor6.2023.134)

References

1. Bezzubko L., Tochonov I., Bezzubko B. (2024), Tsyfrovizatsiia: problemy i vyklyky dlia upravlinnia. *Uspikhy i dosi-ahneniia u nautsi*, no. 6(6), pp. 286–297. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-286-297](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-286-297) [Ukrainian].
2. Bihniak P. I., Mykhalchuk V. M. (2021), Reformuvannia derzhavnoho upravlinnia: tsyvrovizatsiia. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 15, pp. 107–113. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.15.107> [Ukrainian].
3. Dankevych V. Ye., Dankevych A. Ye. (2024), Internet rechei ta shtuchnyi intelekt yak kliuchovi elementy innovatsiino-ho rozvytku pidpriemstv v epokhu tsyfrovykh vyklykiv. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 7(277), pp. 165–173 [Ukrainian].
4. Kravchuk I. I., Akhmetov I. R. (2024), Udoskonalennia derzhavnoho rehuliuвання ratsionalnoho vykorystannia zemelnykh resursiv. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 5(275), pp. 161–168 [Ukrainian].
5. Redziuk V., Darmostuk D. (2024), Tsyfrovi platformy dlia nadannia derzhavnykh posluh: dosvid Ukrainy ta svitu. *Pub-lichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia*, no. 9, pp. 168–175. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-168-175> [Ukrainian].
6. Rudyk R. I., Prymachuk T. Yu., ..., Dankevych Ye. M. (2016), *Metodychni rekomendatsii shchodo optymizatsii vy-robnchoi struktury vysokotovarnykh silskohospodarskykh pidpriemstv Zhytomyrskoi oblasti*. Zhytomyr: In-t silskoho hos-podarstva Polissia NAAN, 97 p. [Ukrainian].
7. Storozhenko L., Vlasenko V. (2024), Prohrama YeS “Tsyfrova Yevropa”: shliakh do netokratyzatsii publicnoho upravlinnia. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii*, no. 2(30), pp. 541–552. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14\(28\)-541-552](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14(28)-541-552) [Ukrainian].
8. Chechel A., Mykyta A. (2024), Stratehichni tsyfrovi tekhnologii u publicnomu sektori Ukrainy. *Publichne uprav-linnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia*, no. 9, pp. 176–185. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-176-185> [Ukrainian].
9. Shpyha P. S. (2024), Teoretychni aspekty formalizatsii stratehii reformuvannia derzhavnoho upravlinnia Ukrainy na 2022–2025 roky. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, no. 9. <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.9.8> [Ukrainian].
10. Yakobchuk V. P., Skydan O. V., Datsii N. V., Dankevych V. Ye., Dankevych Ye. M., Dankevych A. Ye., Lytvynchuk I. L., Pershko L. O., Symonenko L. I., Dovzhenko V. A., Voitenko A. B., Zakharina O. V., Ivaniuk O. V., Mosiienko O. V. (2024), *Publichne upravlinnia ta administruvannia: navchalnyi posibnyk*. Zhytomyr: Vyd-vo Poliskyi Natsionalnyi Universytet, 644 p. [Ukrainian].

11. Dankevych A., Dankevych V., Levchenko Y. (2023), EU integration and the business efficiency of the quality control system of dairy products: The dilemma of Ukrainian enterprises. In: *Recent Trends in Business and Entrepreneurial Ventures*. Nova Science Publishers, Inc., pp. 61–83.
12. Dankevych V., Kovalchuk V.B., Melnychenko B.B., Bohiv Y.S., Slotvinska N.D. (2023), Concept of global peace: military, terrorist and informational threats. *Revista Guillermo De Ockham*, vol. 21(2), pp. 397–414. <https://doi.org/10.21500/22563202.6440>
13. Klochan V., Piliaiev I., Sydorenko T., Khomutenko V., Solomko A., Tkachuk A. (2021), Digital platforms as a tool for the transformation of strategic consulting in public administration. *Journal of Information Technology Management*, vol. 13, pp. 42–61. <https://doi.org/10.22059/jitm.2021.80736>
14. Kud A. (2023), Decentralized information platforms in public governance: Reconstruction of the modern democracy or comfort blinding? *International Journal of Public Administration*, vol. 46, no. 3, pp. 195–221. <https://doi.org/10.1080/01900692.2021.1993905>
15. Skydan O.V., Fedoniuk T.P., Pyvovar P.V., Dankevych V. Ye., Dankevych Ye. M. (2021), Landscape fire safety management: the experience of Ukraine and the EU. *Series of Geology and Technical Sciences*, vol. 6, pp. 125–132.
16. Skydan O., Dankevych V., Garrett R.D., Nimko O. (2023), The state of the agricultural sector in Ukraine during wartime: The case of farmers. *Scientific Horizons*, vol. 26(6), pp. 134–145. <https://doi.org/10.48077/scihor6.2023.134>

Стаття надійшла до редакції 26.08.2025